Bir varmış bir yokmuş. Bir zamanlar yeryüzünde krallar çokmuş. O zamanlar her ülkenin bir kralı ve her kralın bir sarayı olurmuş.

Uzak denizlerin ve dağların ardında, iki büyük nehrin arasında Avistan diye ülke varmış. Avistan'ın da bir kralı varmış. Kral'a bir gün amcası yedi kuş getirmiş, bunların hepsi farklı renkteymiş. Yeşil bir papağan, kırmızı bir tukan, sarı bir serçe, siyah bir karga, mavi bir muhabbet kuşu, mor bir kartal ve turuncu bir ördek. Bu kuşların hepsinin ayrı yetenekleri varmış.

Papağan insanların arasında dolaşır ve onların konuştukların dinlermiş. Ne düşündüklerini, ne konuştuklarını ve birbirlerinden ne gizlediklerini gelip krala anlatırmış.

Tukan pazarlarda yiyeceklerin tadına bakar, onların ne kadar taze olduğunu, yiyecek satanların ne kadar dürüstçe davrandığını araştırırmış.

Serçe evlerin arasında gezer ve duvarlarında çatlak olup olmadığına bakarmış. Duvarı çatlak olan bina varsa gelip krala haber verir, kral da tamircileri o eve gönderir, tamir ettirirmiş.

Karga tarlalarda gezer ve çiftçilerin ne kadar ürün aldıklarına bakarmış. Hasat iyiyse krala iyi haberler getirir, hasat kötüyse kraldan vergileri azaltmasını istermiş.

Muhabbet kuşu saatçi, nalbur ve bakırcıların dükkanlarını dolaşır ve onların işlerini ne kadar iyi yapıp yapmadığına bakarmış. Delik tencere veya bozuk saat yapanlar varsa, onları krala şikayet eder ve onların davranışlarını düzeltmesini sağlarmış.

Kartal ülkeyi çevreleyen yüksek dağlarda uçar ve bir düşman saldırısı olup olmadığına bakarmış. Eğer ufukta bir düşman ordusu görürse, krala haber verir, kralın ordusunu erkenden toplamasını sağlarmış.

Ördek ülkenin denizlerinde gezer ve balıkçılarla balıkların arasının nasıl olduğuna bakarmış. Balıkçılar çok balık avlarsa krala söylermiş, böylece balıkçılar daha az avlanır ve denizdeki balıklar hiç bitmezmiş.

Kral büyük krallığını bu yedi kuşun yardımıyla adaletli şekilde yönetirmiş. Ülkenin bir yerinde bir sorun olsa, her akşam bahçesinde toplanan kuşlar ona anlatırmış ve bu sayede kral, sorunları hemen akşamında çözebilirmiş. O gece yemek yemeyen biri varsa, onlara yiyecek gönderir, hasta olanlara hekim, yasta olanlara taziye iletirmiş.

Yıllar geçmiş ve kral yaşlanmış. Bir gözü görmez, bir kulağı duymaz olmuş. Artık krallığı hakkıyla yerine getiremediğini düşündüğü için yerini oğlu prense bırakmaya karar vermiş. Prens o zamana kadar hep oyun ve av peşinde yaşamış ve bir gün krallığı idare etmesi gerekeceği aklına gelmemiş. Kral hala hayattayken, onun ülkeyi nasıl yöneteceğine de bakmak istemiş.

Yaşlı kral ülkesinin uzak şehirlerinden birine tatile gitmiş. Prens büyük bir törenle tahta geçmiş ve herkes yeni kralın ihtişamını günlerce konuşmuş. Onun altın işlemeli elbiselerini, tahtının süslemelerini, atlarının temizliğini günlerce anlatmışlar. Törenler kırk gün, kırk gece sürmüş.

Kırk günün sonunda, törenler bittiğinde bakanlar prense ziyarete gelmişler ve ona ülkenin çeşitli sorunlarını nasıl çözeceğini sormuşlar. O hiçbirine cevap verememiş, çünkü anlattıkları konular hakkında hiçbir bilgisi yokmuş. Bakanlar yaşlı kralın sorulara ne kadar anlamlı cevaplar verdiğini hatırlayıp, genç kralın bu kadar suskun kalmasına üzülmüş.

Törenler boyunca toplanmayan kuşlar da, o gece ilk defa genç kralla bir araya gelmişler. Genç kral, kuşların babasına danışmanlık yaptığını biliyormuş ve bahçede onların toplantısına katılmış.

Bütün kuşlar sırayla ötmüşler ama genç kral, onların ne anlatmaya çalıştığını anlamamış. Çünkü babası yaşlı kralın bildiği kuş dilini bilmiyormuş. Kuşların hepsi ötüyor, bir şeyler anlatmaya çalışıyor ancak prens onlara sadece şaşkınlıkla bakıyormuş.

Günler böyle geçmiş. Bakanlar gelip kendisinden akıl almaya çalıştıklarında onlara bildiği fıkralardan anlatmış, akşam kuşlarla bir araya geldiğinde de kedi taklidi yapıp hepsini kaçırmış. Gel zaman git zaman, kuşlar artık bahçeye uğramaz olmuşlar çünkü prensin onları anlamadığını ve dinlemediğini anlamışlar. Bakanlar da artık krala güzel hikayeler anlatıyor ve fazla soru sormuyorlarmış.

Ülke yaşlı kralın günlerindeki adaletli ve güzel günleri unutmaya başlamış. Her yerde dilenciler ve fakirler dolaşıyor, dükkanlarda bozuk saatler, delik tencereler, çürümüş yiyecekler ve yırtık kumaşlar satılıyormuş. Evlerin duvarları çatlıyor, yollar bozuluyor, denizde balıklar bitiyormuş. Genç kral bunlara çözümler bulmak yerine, bakanlarıyla fıkra yarışması yapıyor, kendine yeni av aletleri alıyor ve gününü eğlenerek geçiriyormuş.

Ülkenin içinde bulunduğu kötü durum yaşlı kralın da kulağına gitmiş. Bir akşam, yedi kuş yaşlı kralın evinin önünde toplanmış ve yaşlı kral hasta olduğu halde onların genç kraldan şikayetlerini dinlemiş.

Kralım demiş papağan, oğlunuz genç kral sabahtan akşama kadar fıkra anlatıyor ve bakanlar arasında fıkra yarışması yapıyor. Artık en iyi karar verenler değil, en iyi fıkra anlatanlar bakan oluyor.

Kralım demiş tukan, insanlar birbirine bozuk yiyecekler satarken, genç kral ülkenin dört bir yanından en iyi yiyecekleri topluyor ve günde oniki defa yemek yiyor. Kral olduktan sonra kilosu üç katına çıktı ve artık zor yürüyor.

Kralım demiş serçe, evlerin duvarları çatlıyor ama genç kral en iyi ustalarla sarayın bahçesine yeni konaklar inşa ettiriyor.

Kralım demiş karga, tarlalarda ürün yok ve çiftçiler çok zor günler geçiriyor ama genç kral vergileri arttırmaya devam ediyor, vergisini vermeyeni de hapsediyor.

Kralım demiş muhabbet kuşu, dükkanlarda bozuk saatler ve delik tencereler satılıyor ve genç kral sarayın bahçesine, ta dağlardan görülecek bir saat kulesi yapmaya adamış.

Kralım demiş kartal, ülkenin dört bir yanından düşman orduları yaklaşıyor ve genç kral bunlardan habersiz, orduyu avcılık için ve halkı korkutmak için kullanıyor.

Kralım demiş ördek, denizler kirleniyor ve balık kalmadı, balıkçılar denize ağlarını atınca karpuz kabuğu, şişe ve delik tencere yakalıyorlar ama balık yok.

Sonra hepsi birden ve genç kral bizim dilimizi anlamıyor, ona söylediklerimizi dinlemiyor diye konuşmuşlar.

Yaşlı kral duyan kulağıyla bunları dinlemiş ve gören gözüyle kuşların hepsine tek tek bakmış. Hepsi çok üzgünmüş. Oğluna bir mektup yazmaya karar vermiş. Bu mektupta kuşların dilini öğrenmesini ve onlara kulak vermesini istemiş. Kuşların anlattığı sorunları da mektuba yazmış ve ondan bu sorunları çözmesini istemiş.

Oğlu mektubu aldığında çok üzülmüş. Ülkenin bu hale geldiğinden haberi yokmuş ve saraya yaptırdıklarını da güzellik olsun diye yaptırıyormuş. Bakanlarını çağırmış ve onlara babasının mektubunu göstermiş. Bakanlardan cesur olanlar babasının mektubunun doğru olduğunu, ülkenin kötü bir durumda olduğunu anlatmışlar.

Genç kral onlara neden bunları daha önce söylemediklerini sormuş. Çünkü demiş bakanlar, siz bizden fıkra anlatmamızı ve güzel haberler vermemizi istediniz, kötü haberler verince kızdınız ve suratınız asıldı. Babanız kral bunun tersini yapardı, kötü haberleri duyunca bize bunu söyleyebildiğimiz için teşekkür eder ve devlet işleriyle ilgilenirken fıkra anlatılmasından hoşlanmazdı demişler.

Genç kral daha çok üzülmüş. Bakanlara kuşların dilini öğrenmek istediğini, onların babasına çok yardımcı olduğunu ama kendisinin hiçbir şey anlamadığını anlatmış. Bakanlar siz çocukken öğretmenleriniz kuş dili öğretmeye çalıştılar ama size çok sıkıcı gelmişti demiş. Genç kral hemen eski öğretmenlerini yanına çağırmış ve kuşların dilini öğretmelerini istemiş. Öğretmenleri de genç kralın iyi bir öğrenci olmaya karar verdiğini görüp sevinmişler.

Genç kral birkaç ay içerisinde kuşların dilini öğrenmiş ve onlardan ülkenin durumu hakkında bilgi almaya başlamış. Bakanlarını da, ne kadar iyi fıkra anlattıklarına göre değil, çıkan sorunlara ne kadar iyi çözüm bulduklarına göre seçmeye başlamış ve birkaç ay içerisinde ülkenin durumu düzelmeye başlamış.

Yaşlı kralın mektubundan tam bir sene sonra, genç kral ona bir cevap yazmış ve babasına kendisini uyardığı için teşekkür etmiş. Ülkenin durumunun daha iyi olduğunu da söylemiş. Yaşlı kral, tatilden döndükten sonra ona kuş dilinde, hatasını farkedip, düzeltmenin ne kadar güzel olduğunu ve oğlunun kendisinden daha iyi bir kral olacağını söylemiş. Kralın yedi kuşu da, baba ve oğula danışmanlık yapmaya devam etmişler.